

**Polityka ochrony dzieci w organizacji pozarządowej:
Stowarzyszenie POLARIS – OPP oraz Fundacja Satelitarna Polarisu**

Wersja pisana prostym językiem dla ludzi

Preambuła, czyli podstawa

Dzieci u nas są najważniejsze – mają szacunek, patrzymy na potrzeby, nie ma przemocy, działamy zgodnie z prawem.

Rozdział I

**Bezpieczny kontakt z dziećmi
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci**

§ 1.

1. Chcesz z nami współpracować? Zweryfikuj się w rejestrach. Podaj dane zgodnie w załączniku nr 4.
2. Raz do roku sprawdzamy się w rejestrach – robi to zarząd.
3. Zbieramy od wszystkich oświadczenia – wzór w załączniku nr 3.
4. Jesteś z rejestrze? Nie możesz pracować z dziećmi.

§ 2.

1. Nie pisz np. prywatnych SMSów do dzieci bez wiedzy rodziców.
2. Nie fejsuj i np. nie tiktokuj z dzieckiem. Jeśli od nas – to grupowo do wszystkich, publicznie.
3. Dziecko pisze prywatnie? Przerwij – przejdź na kanał służbowy. Spotkaj się oficjalnie, a nie prywatnie. Chyba, że zagrożenie zdrowia lub życia – wtedy działaj i powiadom zarząd.

§ 3.

1. Kto z nami współpracuje ten dzieci pilnuje.
2. Jeśli jest ryzyko krzywdzenia dziecka – działamy, rozmawiamy z rodziną, zarządem.
3. Sprawdzamy sytuację dzieci w organizacji.

Rozdział II

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

a. Zasady ogólne

§ 4.

1. Chcesz współpracować? Musisz mieć 16 lat i zgodę rodziców. Masz poniżej 13 lat? Tylko z rodzicem.
2. Raz do roku robimy szkolenie z relacji dzieci-dorośli i dorośli-dzieci.
3. Zagrożenie czai się wszędzie.
4. Mogą to być np.: zły dotyk, znęcanie, krzyk, kary fizyczne, braki żywności, higieny czy zaniedbanego zdrowia.
5. Zagrożenie może też przyjść od środka (my), rodziców, opiekunów, od innych osób i dzieci.

§ 5.

1. Widzisz zagrożenie? Napisz notatkę lub mail.
2. Interwenuje zarząd, wyznaczony ktoś lub wyżej (np. komisja inspekcyjna, rada Fundacji).
3. Gdy jest wyznaczony ktoś specjalnie do tego celu, to jest to kierownik – osoba publiczna.
4. Jeśli ta osoba krzywdzi – działa ktoś wyżej.
5. Jeśli krzywdzi zespół ludzi – działa ktoś, kto zauważył krzywdzenie. Zgłasza jeszcze wyżej.

6. Do pomocy mogą być inne organizacje, specjaliści itp.

§ 6.

1. Widzisz zagrożenie zdrowia lub życia dziecka? Dzwoni od razu pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Dopiero potem powiadom zarząd i wypełnij kartę interwencji.
2. Zarząd wtedy powiadamia rodziców. Jeśli rodzice skrzywdzili dziecko powiadamy organy państwa – prokuraturę, ośrodek pomocy społecznej itp.

§ 7.

1. Karta interwencji to załącznik nr 1. Chroni ją, bo zawiera wrażliwe dane osobowe!
2. Dla dobra dziecka pozostaw te informacje w tajemnicy. Chyba, że organy państwa – im można.
3. Jeśli rodzice zgłaszają problem – weryfikujemy to u nas. Zawsze odpowiadamy wtedy pisemnie rodzicom co zrobiliśmy, co zostało wykryte, nawet jeśli się nie potwierdziło.

b. Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika organizacji

§ 8.

1. Ktoś skrzywdził dziecko u nas: podejrzenie? Odsuwamy go/ją od razu od dzieci lub obserwuje ją druga osoba od nas aż do wyjaśnienia czy tak było. Jeśli się potwierdza – natychmiast odsuwa taką osobę i zgłasza to do zarządu.
2. Zarząd lub ktoś wyżej sprawdza. Rozmawia z dzieckiem, opiekunami, świadkami. Spisuje zdarzenie na karcie interwencji.
3. Zarząd lub ktoś wyżej spotyka się z rodzicami. Przedstawia zdarzenie. Oferuje wsparcie i podaje pomocne kontakty.
4. Jeśli to przestępstwo zarząd składa zawiadomienie do prokuratury – załącznik nr 6.
5. Jeśli to nie przestępstwo, ale coś innego, co również jest złe, prowadzi się wyjaśnienie. Zabezpiecza monitoring. Jeśli ktoś od nas skrzywdził, zdyskryminował, naruszył godność dziecka to wyciąga się wnioski wewnętrzne wobec osoby, która skrzywdziła.
6. Jeśli ktoś u nas, ale nie od nas skrzywdził, zdyskryminował, naruszył godność dziecka – nie współpracujemy z nim. Jeśli to z innej organizacji – prosimy o zmianę tej osoby. Jeśli się nie zgodzą, nawet zrywamy współpracę.

c. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

§ 9.

1. Jeśli ktoś inny skrzywdził dziecko (ale nie od nas), a my o tym wiemy, zarząd robi sprawdzenie. Rozmawia z dzieckiem, opiekunami, świadkami. Spisuje zdarzenie na karcie interwencji.
2. Zarząd spotyka się z rodzicami. Przedstawia zdarzenie. Oferuje wsparcie i podaje pomocne kontakty.
3. Jeśli to przestępstwo zarząd składa zawiadomienie do prokuratury – załącznik nr 6.
4. Jeśli to rodzice krzywdzą lub nie reagują, zarząd może złożyć wniosek do sądu rodzinnego – załącznik nr 7.
5. Co dalej, decydują już kolejne instytucje.

d. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

§ 10.

1. Jeśli to rodzice skrzywdzili dziecko, a my o tym wiemy, zarząd robi sprawdzenie. Rozmawia z dzieckiem, innymi opiekunami, świadkami. Spisuje zdarzenie na karcie interwencji.
2. Jeśli to przestępstwo zarząd składa zawiadomienie do prokuratury – załącznik nr 6.
3. Jeśli rodzice krzywdzą lub źle robią w inny sposób dziecku (zaniedbanie), zarząd składa wniosek do ośrodka pomocy społecznej – procedura „Niebieskiej karty.”
4. Co dalej, decydują już kolejne instytucje.

e. Krzywdzenie rówieśnicze

§ 11.

1. Jeśli inne dziecko skrzywdzi dziecko, a my o tym wiemy, zarząd lub osoba wyznaczona robi sprawdzenie. Rozmawia z dziećmi (oddzielnie), opiekunami, świadkami. Zabezpiecza monitoring. Spisuje zdarzenie na karcie interwencji – osobno dla krzywdzącego i pokrzywdzonego.
2. Zarząd spotyka się z rodzicami dziecka krzywdzącego. Przedstawia zdarzenie. Oferuje wsparcie i podaje pomocne kontakty. Opracowuje plan odizolowania go od innych. Jeśli nie ma zgody, możliwe jest usunięcie z zajęć.
3. Zarząd spotyka się z rodzicami dziecka pokrzywdzonego. Przedstawia zdarzenie. Oferuje wsparcie i podaje pomocne kontakty. Opracowuje plan bezpieczeństwa – nie odizolowania! Unikamy roli ofiary. Takie dziecko musi mieć specjalną opiekę, inne względy, ale niejawne.
4. Zarząd sprawdza czy dziecko krzywdzące nie bierze wzorców od innych (w tym od rodziców). Jeśli tak, to procedura tak jak w paragrafie 8, 9 lub 10.
5. Jeśli dziecko krzywdzące nie bierze udziału w zajęciach u nas, zarząd organizuje spotkanie z dzieckiem pokrzywdzonym i jego rodzicami. Przedstawia zdarzenie spisane również na karcie interwencji. Oferuje wsparcie i podaje pomocne kontakty. W razie potrzeby zawiadamia szkołę, rodziców tego obcego dziecka, w ostateczności sąd rodzinny.

Rozdział III

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 12.

1. Dane dziecka na równi z dorosłymi. O tych danych decyduje rodzic.
2. Wgląd do danych dziecka mają tylko uprawnieni.

§ 13.

Mamy dane dziecka? Muszą być anonimowe i służą tylko do celów szkoleniowych lub edukacyjnych – wewnętrznych.

§ 14.

1. Media interesują się dzieckiem? Najpierw zapytaj rodzica i dziecko. Jeśli to niemożliwe, dziennikarza obowiązuje zachowanie ich danych osobowych w tajemnicy.
2. Jeśli rodzic wyraża zgodę, dziennikarz kontaktuje się z nim. Nie z dzieckiem.
3. Nie kontaktujemy dziennikarzy z dziećmi. Chyba, że rodzic pozwoli.
4. Wypowiadamy się do mediów na ich temat gdy rodzic i dziecko się zgodzą. Chyba, że zachowujemy w tajemnicy ich dane osobowe.

§ 15.

1. Rodzic się zgodził, ale dziecko nie – szanujemy decyzję dziecka. Nie informujemy mediów.
2. Przy nagrywaniu lub robieniu zdjęć dzieciom stosujemy te same zasady co wobec dorosłych. Dotyczy to także ich wyników pracy.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 16.

1. Chronimy wizerunek dziecka w organizacji.
2. Wytyczne są w załączniku nr 5.

§ 17.

1. Nagrywanie, filmowanie, fotografowanie itp. dziecka tylko za zgodą pisemną rodzica!
2. Prawo prasowe dopuszcza szersze ujęcia z dziećmi (np. grupa dzieci, publiczna impreza itp.).

§ 18.

1. Nie wolno publikować wizerunku dziecka z organizacji prywatnie (np. FB, YT itp.).
2. Zgody na pokazanie wizerunku tylko w tym celu, do którego ktoś się zgłosił (np. do projektu).

Rozdział V

Zasady dostępu dzieci do sieci Internet

§ 19.

1. Dzieci nie mają u nas swobodnego dostępu do komputera z WiFi. Jeśli mają, to pod nadzorem koordynatorów.
2. Jeśli korzystamy publicznie z Internetu, to uważamy aby unikać treści niestosownych dla dzieci (np. przemoc, wulgaryzmy, niestosowne zachowanie, nagość itp.).
3. Jeśli dzieci oglądają u nas np. patostramerów lub inne niestosowne treści, wymagamy zaprzestania. Nawet jeśli to jest ich sprzęt (smartfony, tablety, smartwatche itp.)
4. Nie konfiskujemy dzieciom urządzeń! Jeśli nadal oglądają niestosowne treści, usuwamy ich z zajęć / udziału w działaniach statutowych.

§ 20.

1. Jeśli wykryjemy takie treści i przez to jakieś dziecko zostanie skrzywdzone, postępujemy tak jak w rozdziale III.

Rozdział VI

Organizacje jako podmioty o specyficznej działalności statutowej

§ 21.

1. Uznajemy równość wszystkich w działaniach. Dzieci mają jednak pierwszeństwo do rozwoju pasji i aktywności.
2. Jeśli z kimś współpracujemy lub pomagamy innej organizacji, również musi mieć podobne standardy wobec dzieci.
3. Ochrona dzieci nadrzędna w starych regulaminach.
4. W szczególności działamy tak:
 - a. obserwacje nieba prowadzi z dziećmi minimum dwójka koordynatorów lub jest jakiś rodzic. Jeśli nie, to tam gdzie jest monitoring.
 - b. to samo podczas zwiedzania – unikamy sytuacji sam na sam z dzieckiem.
 - c. obserwacje na łózkach polowych? Każdy leży pojedynczo. Jest rodzic lub dorosły opiekun. Kierunki obserwacji według płci.
 - d. podczas noclegów pokoje dzielimy według płci (np. Astroeventy itp.).
 - e. podczas Astroeventów edukujemy młodzież o zagrożeniach. Ufamy młodym, ale oddalenie z miejsca pobytu tylko za zgodą opiekunów.
 - f. stroje NASA zakładamy na odzież wierzchnią (nie na bieliznę). Zapewniamy prywatność i prawo do selfie.
 - g. kierujemy się zdrowym rozsądkiem tak jak od 30 lat...
5. Dodatkowo zerknij do załącznika nr 8.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Polityki

§ 22.

1. Za politykę ochrony dzieci odpowiada prezes.
2. Zmiany w tej polityce albo naruszenia monitoruje prezes.
3. Prezes raz do roku robi ankietę wśród wszystkich – wzór w załączniku nr 2.
4. Ankieta służy do zgłaszania tego co w pkt. 2.
5. Prezes zbiera wyniki. Przekazuje kierownictwu.
6. Zarząd podejmuje wtedy uchwały o zmianie polityki.

Rozdział VIII

Objaśnienie terminów

§ 23.

1. Pracownik = umowa o pracę. Współpracownik = wszyscy pozostali (w tym wolontariusze).
2. Dziecko to ktoś < 18 lat.
3. Opiekun prawny = rodzic, rodzic zastępczy, nauczyciel, itp.
4. Zgoda rodzica = obojga rodziców. Brak zgody > sąd rodzinny.
5. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka = przestępstwo, czyn karalny, przemoc, zagrożenie, zaniedbanie (ze strony dowolnej osoby).
6. Przestępstwo to czyn szkodliwy, zabroniony przez ustawę.
7. Czyn karalny to czyn szkodliwy, ale dokonany przez kogoś, kto nie ma 18 lat. Ktoś kto ma poniżej 18 lat odpowiada przed sądem rodzinnym. Nie ma postępowania karnego. Tu się mówi o wychowaniu – nie karaniu nieletnich.
8. Kierownictwo organizacji = prezes, wiceprezes, koordynator tematyczny.
9. Władze organizacji = zarząd, komisja inspekcyjna, walne zebranie, rada fundacji.
10. Właściwy sąd rodzinny = najbliższy sąd rejonowy. Szczegółów szukaj w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości. Do sądu zwracamy się tylko pisemnie listem poleconym.
11. Ośrodek pomocy społecznej = najbliższy MOPS/GOPS tam, gdzie mieszka dziecko. Do nich zwracamy się pismem poleconym bądź mailem.
12. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa – do najbliższej policji albo prokuratury. Pisemnie listem poleconym.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§ 24.

1. Polityka weszła w życie uchwałą zarządu. Musi być upubliczniona.
2. Upublicznienie to mail, siedziba, strona www.

Wykaz załączników:

Nr 1 – karta interwencji

Nr 2 – ankieta monitorująca politykę

Nr 3 – obowiązkowe dla wszystkich oświadczenie

Nr 4 – potrzebny zakres danych i RODO

Nr 5 – wytyczne dot. wizerunku dzieci

Nr 6 – zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Nr 7 – wniosek o wgląd w sytuację rodziny / dziecka

Nr 8 – dodatkowe standardy postępowania

Nr 9 – ewidencja szkoleń i rejestr interwencji

Nr 10 – przydatne telefony, wyznaczone osoby.